

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

Code No. 5632

Series : SS-April/2021

वेळ नं.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SET : B

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

भाग - I

(आत्मनिष्ठ प्रश्न)

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

समय : 2½ घण्टे]

[पूर्णांक : 80 (भाग-I : 40, भाग-II : 40)

प्रश्न-पत्र दो भागों में विभाजित है : भाग-I (आत्मनिष्ठ) एवं भाग-II (वस्तुनिष्ठ)। परीक्षार्थी को दोनों भागों के प्रश्नों के उत्तर को अपनी उत्तर पुस्तिका में लिखना है। प्रश्न-पत्र का भाग-I परीक्षा आरम्भ होने पर पहले उत्तर-पुस्तिका के साथ दिया जाएगा तथा भाग-II के लिए आखिरी का एक घंटे का समय दिया जाएगा अर्थात् परीक्षा समाप्त होने से एक घंटा पूर्व परीक्षार्थी को भाग-II का प्रश्न-पत्र दिया जाएगा।

भाग-I के प्रश्न-पत्र में कुल 11 प्रश्न एवं भाग-II के प्रश्न-पत्र में कुल 8 प्रश्न हैं।

- कृपया जाँच कर लें कि **भाग-I** के इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 4 तथा प्रश्न 11 हैं।
- प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये **कोड नम्बर** तथा **सेट** को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।
- उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व यह सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, **परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई भी दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।**

5632/(Set : B)/ I

P. T. O.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਓ

1. ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਦੇ ਪੂੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲਹੂ ਅਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਦੀ ਕੋਧਰੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁੱਧ ਨਿਕਲਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਲਿਖੋ। 3
2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
 - (ੳ) ਜਦੋਂ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਕੁੱਤਾ ਕਪਤਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ? 2
 - (ਅ) 'ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਤਲ' ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ (ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੇਖ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ) 2
3. 'ਸ਼ਤੀਸ਼' ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਕਪੂਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ? 2
4. ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਸਾਹਿਤ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਲਿਖੋ : 5

ਸਾਡੇ ਸਕੂਲਾਂ-ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਨੂੰ ਸੁਝਾਉਣ ਦੀ ਡਾਢੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਖ਼ਬਾਰ-ਬੀਨੀ ਵੀ ਦੂਜਿਆ ਭੁੱਖਾ ਵਾਂਗ ਸੰਜਮ ਤੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਾਲੇ ਆਖਰ ਕੋਣ ਹਨੀ ਟੀਸੀ ਉੱਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਨੀ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਜੋ ਇੰਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਰਮਾਇਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਹੈ, ਦੇਵਤਾ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਣਾ - ਹੈ ਕਿ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿਕਦਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ, ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਰਮਾਏ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਦੁੱਗਣਾ-ਚੁੱਗਣਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਨਤਾ ਦੇ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਚਾਹੇ, ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੇ, ਜਿਸ ਹੰਗ ਵਿੱਚ ਚਾਹੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ, ਸਿਆਸੀ ਮੱਲ, ਹਕੂਮਤਾ, ਵੱਡੇ ਸੌਦਾਗਾਰ, ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਦੇ ਹੱਥ ਏਸ ਪੂੰਜੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕੰਨ ਮਰੋੜਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ, ਥਿੱਟੇ ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਤੇ ਕਾਲੇ ਨੂੰ ਚਿੱਟਾ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਜਿੰਨੇ ਚਾਹੇ ਤਨਖ਼ਾਹ ਉੱਤੇ ਲੱਭ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਲਾਭ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਕੁਲਾਭ ਵੀ, ਗੁਣ ਵੀ ਅਤੇ ਔਗੁਣ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?
5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ - 3

ਮੇਰਾ ਬੱਚਾਆਖੇ,
ਸੂਰਜ ਗਮਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਗੇ,
ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੱਚੀ ਆਖੇ,
ਨਹੀਂ, ਸੂਰਜ ਪੂਰਬ 'ਚ ਨਿਕਲੇ,

5632/(Set : B)/ I

ਮੈਂ ਗਮਲੇ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵੱਲੋਂ
ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਤੱਕ ਕੇ,
ਕੀ ਆਖਾਂ
ਕਿ ਸੂਰਜ ਕਿਥੋਂ ਨਿਕਲੇ।

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਕਦੰਬ ਹੇਠ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੜਾ ਸੀ? 2

(ਅ) 'ਊਸਾਂ' ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੈ? (ਊਸਾ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ) 2

ਭਾਗ - ਅ

7. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਦੋਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ? ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ-ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਕਿਉਂ ਲੋੜ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ? 3

8. ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਸ਼ੋਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਿਆਰ-ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਗੁੱਸਾ ਕਿਉਂ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ? ਪਹਿਲੇ ਨਾਟ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। 3

9. ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪਾਤਰ ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ ਲਿਖੋ : 5

(ੳ) ਸ਼ਤੀਸ ਕਪੂਰ

(ਅ) ਸ਼ੋਭਾ

10. ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰ ਲਿਖੋ : 5

(ੳ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

(ਅ) ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ

(ੲ) ਦਮੋਦਰ

(4)

5632/(Set : B)

11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰ ਲਿਖੋ :

3

(ੳ) ਮੇਰਾ ਪਤਾ

(ਅ) ਜਲਕਣ



5632/(Set : B)/ I